

El forn de calç

Autor: Daniel Méndez

El que estem veient és part de l'estructura d'un forn de calç modern, una mostra de l'autosuficiència de la gent del camp. Els forns de calç s'omplen al centre amb llenya i material de combustió que serà reposat durant tot el període que dura la producció de la calç. Per damunt de la llenya es construeix una cúpula amb pedra calcària. El forn arriba a unes temperatures pròximes als 1000 graus centígrads produint un material càustic que mesclat amb l'aigua es converteix amb calç apagada o hidròxid de calç.

S'ha trobat morter de calç en excavacions de fa 14.000 anys a l'Àsia Menor. El principi de funcionament del forn de calç, aplicació de calor a la pedra calcària, ha estat el mateix des dels seus inicis fins als forns industrials actuals.

Els forns es llogaven als grups de calciners que extreien la pedra, la coïen i més tard la venien sencera o acabada en calç.

El procés de producció d'una fornada podia durar entre un mes i mes i mig de feina, per fabricar la calç es necessitava combustible, que s'obtenia desembrossant el bosc.

El següent pas era la pesada feina d'arrencar la pedra amb pics i malls. Després es transportava la pedra amb els carros fins al lloc on era situat el forn. Aquest s'omplia posant de forma circular les pedres depenent de la seva mida: a baix les més grosses i a dalt les més petites. A la part inferior es deixava una finestra o boca per introduir-hi la llenya amb una mena de forca

Quan començava l'encesa, ja no es podia parar fins que el mestre calcinaire deia que la pedra era ben cuita. Durant el procés de cocció que podia durar, sense interrupció, 10 o 15 dies, la fornada de pedra calcària s'havia transformat en calç viva. Les pedres estaven cuites i es convertien en calç quan adquirien un color blanquinós i a més, quan desapareixien les juntes entre les pedres.

La utilitat de la calç era en la construcció per a fer les parets (per a unir les pedres), barrejada amb aigua i argila o arena s'utilitzava per a arrebossar les façanes i emblanquinar les cases. També servia per impermeabilitzar les cisternes i els safarejos així com per a desinfectar i també tenia un ús agrícola per a ensulfatar les plantes contra les plagues agrícoles.

La producció de calç va tenir una certa importància fins a mitjan segle xx, com ho demostra l'existència de moltes olles o forns arreu del territori. D'aquesta antiga activitat, tan estesa a les nostres muntanyes, solament resta el testimoni d'aquells forns que en l'actualitat estan mig enrunats i tapats per la vegetació, es per això que hem volgut desenrunar-lo i posar lo en valor.

Amb el suport de:

Desenvolupat per:

Col·laboren:

